

Abstrakt

Celem badania była charakterystyka typów konfliktów tożsamościowych artystów, a także strategii zarządzania nimi. Realizacja projektu badawczego odbyła się w oparciu o podejście konstrukcjonistyczne, z wykorzystaniem metody jakościowej. Podstawowy materiał empiryczny stanowiło 37 wywiadów pogłębionych z artystami. W analizie wykorzystano również dane zastane, głównie raporty, analizy i materiały biograficzne.

W toku analizy zgromadzonego materiału badawczego ustalono, że konflikty tożsamościowe artystów są kwestią złożoną i wielowątkową i dotyczą nie tylko wewnętrznych, osobowościowych predyspozycji, ale także aspektów zewnętrznych, społeczno-kulturowych. Na konflikt tożsamościowy artystów wpływa m.in. jakość relacji wewnątrz środowiska artystycznego, rywalizacja o pozycję w środowisku i na rynku sztuki, społeczne oczekiwania względem roli artystów we współczesnym świecie, zerwanie ciągłości znaczeniowej w obrębie języka i dziedzictwa kulturowego, relacje z otoczeniem zewnętrznym, czy też uwarunkowania dostępu do kapitału ekonomicznego. W związku z powyższym konflikt tożsamościowy artystów ma charakter strukturalny, na co wskazują liczne związki przyczyn konfliktu z aspektami społeczno-kulturowymi funkcjonowania tego środowiska w strukturze społecznej. Wyróżniono cztery zasadnicze typy konfliktu tożsamościowego artystów, tj. poczucia własnej wartości, poczucia niezależności, pozycji w środowisku oraz dostępu do zasobów i odpowiadające im strategie przeciwdziałania. Wspomniane powyżej typy (idealne) konfliktów tożsamościowych przenikają się, niejako nakładając na siebie w różnych sytuacjach codziennego funkcjonowania twórców sztuki.

Ponadto, zaobserwowano, że reakcja na sytuację konfliktu tożsamościowego jest konieczna i wynikająca z osiągnięcia odpowiedniego poziomu dojrzałości (emocjonalnej, intelektualnej). W efekcie, możliwe jest otwarte poszukiwanie rozwiązania trudnej do akceptacji sytuacji sprzeczność w obrębie własnej tożsamości w kierunku jej redefinicji. Sposób reakcji na pojawiający się konflikt tożsamościowy należałoby określić jako kwestię indywidualną, uzależnioną od uwarunkowań środowiskowych, kulturowych, społecznych i jednostkowych, a więc specyficzną dla danej sytuacji. Jej istota sprowadza się ostatecznie do ustosunkowania się do wartości kluczowej dla przedmiotu sporu tożsamościowego, w wyniku czego modelowany jest kształt własnej identyfikacji, co w praktyce oznacza albo rezygnację z pewnych atrybutów tożsamościowych, albo ich włączenie.